

40-jarig jubileum

Historische Vereniging "De Zijpe"

Deel 2: De Keins - Egmond

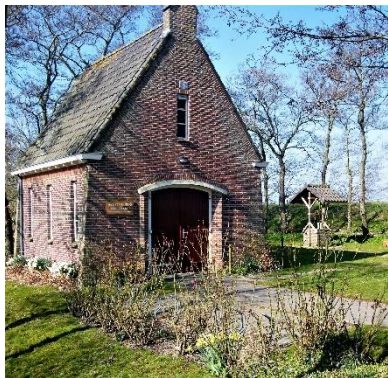

Het gehucht Keinse (Caense op oude kaarten) lag voor de aanleg van de Omringdijk, nog in het water op een terpje achter de dijk. Het hele gebied buiten de dijk was een soort waddengebied met terpjes, watergeulen en dijkjes en werd regelmatig geteisterd door stormen en overstromingen.

Het verhaal gaat, dat er omstreeks 1510 een Mariabeeld aanspoelde, afkomstig van een Portugees schip. De mensen die het beeld vonden, maakten het schoon in de waterput, die daar niet ver vandaan was en vervolgens (in 1519) kreeg het een plaats in een kapelletje naast de dijk.

Al snel kwamen de gelovigen erachter, dat hun gebeden werden verhoord, als ze daar kwamen bidden. Het verhaal ging snel rond en al gauw kwamen er van heinde en ver bedevaartgangers naar de Kapel om daar te bidden.

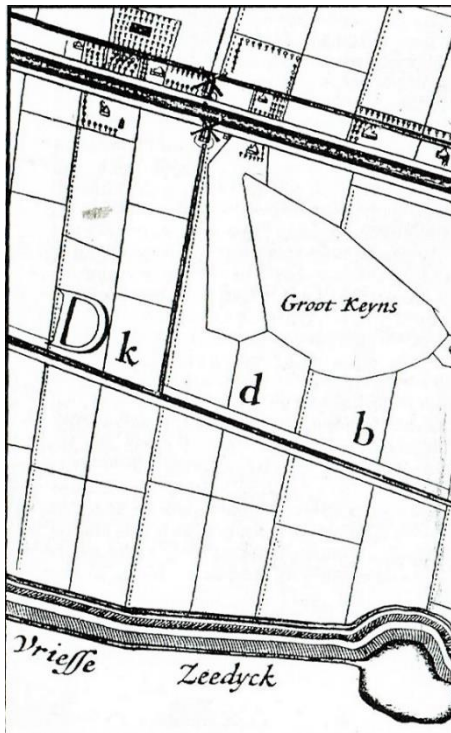
Tijdens de "beeldenstorm" in het begin van de reformatie, rond 1570, verdween de kapel en ook het Mariabeeld. Pas in 1992 kwam het beeld weer tevoorschijn, nadat het was gevonden in een greppel bij een boerderij...Het beeld werd naar het Westfries Museum in Hoorn gebracht, en na onderzoek bleek, dat dit inderdaad het verdwenen Mariabeeld van de Keins moest zijn. De aangetroffen zoutkristallen wezen op de tijd, dat het in zee had gelegen en de datum van vervaardiging was

1475. Zodra bekend werd, dat het Mariabeeld van de Keins was teruggevonden, kwamen de mensen uit het hele land naar Hoorn om het te bekijken. In 1954 werd naast de nog aanwezige waterput een nieuwe Kapel gebouwd, maar het echte Mariabeeld

bleef in Hoorn! In de Kapel aan de Keins werd en nog steeds weten de mensen de Kapel en de put te vinden om er rust te zoeken, een kaarsje te branden en om er te bidden. een ander beeld geplaatst

We verlaten de Keins en rijden la. de Westfriese Omringdijk op tot we bij het Keinsmerwiel komen. Van hieruit kunnen we het oude terpje Groot Keijns zien liggen. Het is een heel oud stukje land, dat met de bedijking van de Zijpe helemaal droog kwam te liggen. De wielen, of walen, langs de dijk zijn diepe herinneringen aan een dijkdoorbraak van lang geleden.

We vervolgen de weg over de dijk en gaan aan het eind ra. de Parallelwegop. Bij de Grote Sloot la. en dan de weg oversteken en Schagerbrug in rijden, de Grote Sloot volgen tot de brug en dan la. de Schagerweg in en die helemaal doorrijden tot we ra. de Westfriese Omringdijk weer op kunnen rijden.

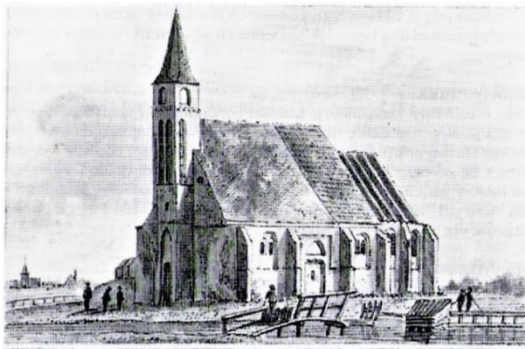
De Westfriese Omringdijk is in totaal 126 km lang en is ontstaan uit een verzameling van lage dijkjes, die later met elkaar werden verbonden. Al vanaf de 10^e eeuw waren de bewoners hiermee bezig. En de vele wielen langs de dijk getuigen nog van de dijkdoorbraken!

De hele dijk is nu een Monument!

We rijden de dijk over en passeren nog 2 wielen tussen St. Maarten en Eenigenburg: Het Dijkstaalderswiel en Prutwiel. "Dijkstaal" was vroeger een kleine boeren gemeenschap. Nu verder tot we bij Eenigenburg komen, dat al bewoond was in 1289! We rijden la. de dijk af, Selschardijk, en dan ra. het dorp in over de Surmerhuizerweg. Ga ra. het Kerkweggetje in en dan kom je bij het kerkje, dat oorspronkelijk een vrij grote kerk moet zijn geweest.

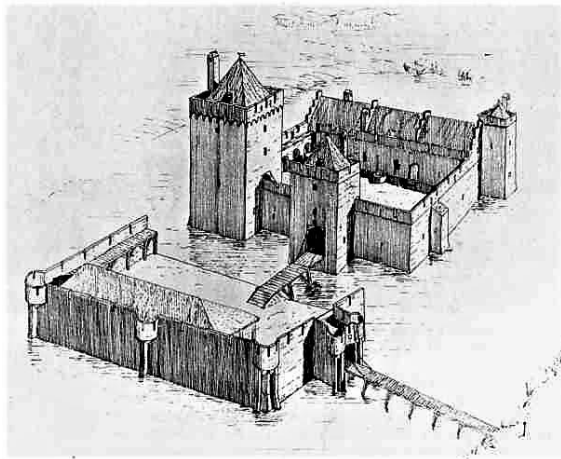

De huidige kerk is gebouwd op de resten van de vorige. In de houten toren hangt een klok uit de 16^e eeuw en op de rand staat:

“Salvator heet ick
de levendycghen roep ick,
den doeden overluy ick,
Noehel Zaal het my geghoten
int jaer 1585”

We volgen de Surmerhuizerweg en gaan het dorp ra. uit over de Kerkweg dan meteen la. de Burchtweg in om naar de resten van “Het Huis te Nuwendoorn” te gaan, de dwangburcht van Floris V.

Reconstructie van Nuwendoorn

De burcht lag destijds aan de monding van het riviertje de Rekere en dat was gunstig voor de aanvoer van bouwmaterialen voor de bouw van de burcht. Nu is er een toren gebouwd en als je helemaal omhoog klimt,

heb je een prachtig uitzicht over de omgeving! (bij helder weer...) We rijden over de Burchtweg door naar het dorp Krabbendam en slaan daar ra. de Trambaan in. Hier reed vroeger de tram van Schagen naar Schoorlham. Dan de weg vervolgen over de Oude Schoorlse Zeedijk, die oorspronkelijk liep van Krabbendam tot Petten en de grens vormde van het gebied van de Abdij van Egmond. Door het graven van het Noord-Hollands kanaal is die dijk doorbroken.

Aan het eind, bij Zijpersluis, rijden we over het oude Jacob Claesz sluisje, ooit aangelegd in 1566, in opdracht van Philips II voor de afwatering van de Zijpe en de gronden ten westen van de Slaperdijk. Bij de Abtskolk, verder in de Oude Scjoorlse Zeedijk is nig een sluisje.

We rijden langs de Grote Sloot naar Burgerbrug en gaan daar la. de Burgerweg op en rijden door naar de vlotbrug. Hier steken we het Noord-Hollands Kanaal over en dan door over de

Pettemerweg. We passeren de oude Doopsgezinde Kerk in Burgervlotbug. Hier was vroeger de “Mennonisten buurt.” Nu la. de Belkmerweg in naar de Oude Schoorlse Zeedijk en daar gaan we de brug over en ra. de Koogerweg op en vervolgens la. over de Mosterdweg langs de vele bunkers naar de Jaagkade, die langs de Hargervaart

loopt. Aan het eind daarvan la. naar de Heereweg en zo rijden we Groet in. Op nr. 245, waar nu restaurant "Lekker Puh" zit, was in 1817 de smederij van Pieter van Bodegraven.

De fam. Van Bodegraven begon later een smederij aan de Stolpen, en eindigde met een smederij in Schagerbrug. Eerst aan de Grote Sloot en tenslotte aan de Schagerweg. De laatste smid was Flip van Bodegraven.

Even verderop gaan we ra. de Kerkbuurt in en komen zo bij het "Witte Kerkje" van Groet. Het kerkje stamt uit 1613 en is nu een rijksmonument.

We rijden om de kerk heen oover de kerkbrink en gaan dan de Achterweg op.

Hier rijden we helemaal door, tot we aan de rechterkant "Het Zanspoor" zien, het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer/.

Ga even binnen kijken en ontdek de geschiedenis

van de omgeving.

hieruit vertrekken er ook diverse wandelingen door het duingebied!

Rechts zien we het grote klimduin en even verderop, aan de linkerkant, zien we het oude Raadhuisje van Schoorl.

Rechts ervoor is het standbeeld van de beroemde schilder, Jan van Scorel, geboren in Schoorl en voor aan de weg staat het beeld van de Jeruzalemgangers, gemaakt naar een schilderij van Jan van Scorel.

Hierna doorrijden en dan komen we weer op de Heereweg en rijden dan ra. Schoorl binnen. Even verder, in de bocht van de Heereweg, is de oprit naar het vroegere "Kamp Schoorl"

We rijden door naar Bergen via de Duinweg en als we Bergen binnen rijden, slaan we meteen ra. de Breelaan in.

Van

Op de hoek, waar nu een pannenkoekenrestaurant is, was ooit een uitspanning: "Vrouwtje van Duin" waar vermoeide reizigers konden uitrusten en de paarden konden worden verwisseld. Daarna werd het een gelegenheid met speeltuin: "Duinvermaak" en veel en veel kinderen gingen daar naar heen met hun schoolreisje.

Over de Breelaan rijden we door naar het centrum van Bergen met zijn ruïnekerk en het mooie museum "Het Sterkenhuis." De ruïnekerk werd in de 15e eeuw gebouwd en al snel vergroot, na het "Mirakel" van Bergen in 1422. (Wordt dit jaar (2022) herdacht! Lees hier meer over op: www.onh.nl)

Het was destijds één van de grootste kerken van Holland. De kerk werd geplunderd en in brand gestoken (in 1574, tijdens de 80-jarige oorlog en later gedeeltelijk hersteld, maar werd opnieuw zwaar bechadigd tijdens de "slag bij Bergen" in 1799. De kogelgaten in de muren zijn er nog steeds te zien

Het Sterkenhuis is gevestigd in een oude boerderij

uit 1655 na de ruïnekerk het oudste pand van Bergen. Hier is een mooie collectie zilverwerk, glaswerk en sieraden te zien te zien in de mooi bewaarde stijkamer van het pand. Maar er is ook ruimte voor de slag bij Bergen tussen de Engelse en Russische soldaten aan de ene kant en de "Bataafse troepen (Nederlands en Frans)

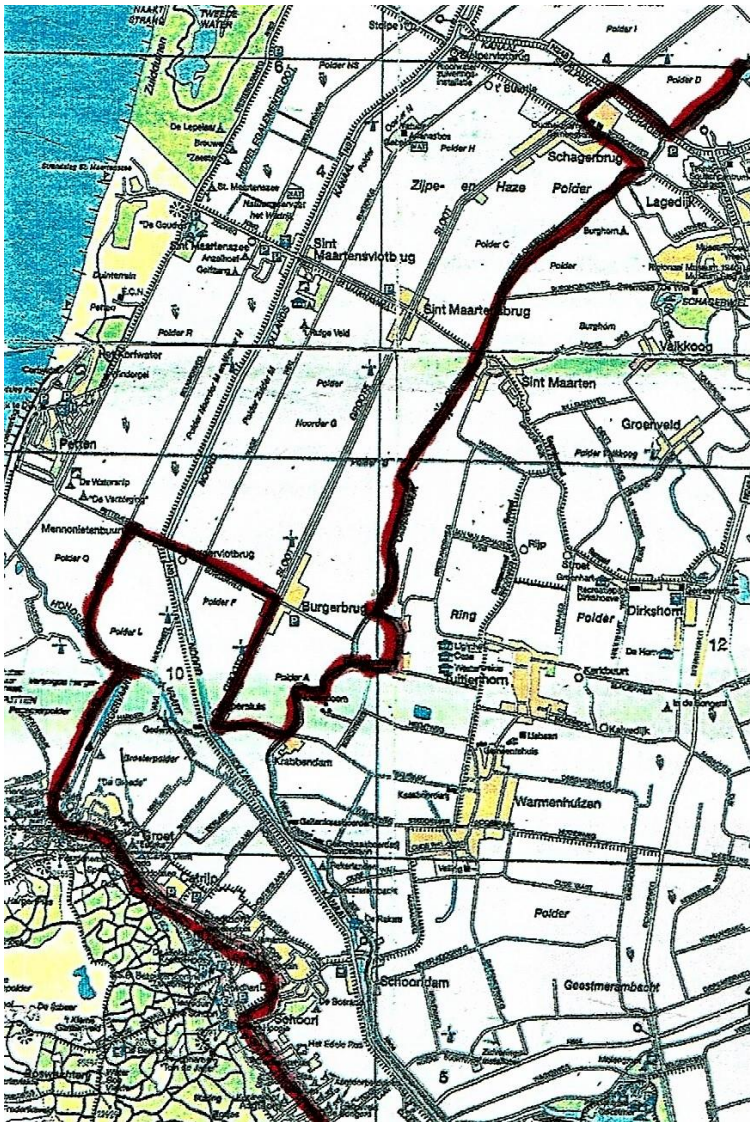
Ga nu terug naar het kruispunt en sla la. de Hertenaan in en rijdt langs het mooie hertenkamp.

Aan het einde la. Komlaan in en daarna

de Eeuwige laan op tot de rotonde, waar je ra. naar Bergen aan Zee kunt gaan, maar wij rijden door over de Herenweg (N 511) naar Egmond.

Einde van deel 2

De Keins - Schoorl

Schoorl - Egmond

